Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 44. szám. Vasárnap, november 3.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: hétfő, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem véletnek.

Munkanélküliség

Még mindenkinek élénk emlékezetében vannak azok a szomoru és aggasztó jelenetek, melyek tavaly télen játszódtak le.

Ezrekre ment a dolognélküli, éhező munkás emberek száma és az ország fővárosában, Budapesten nem egy demonstrációjuk végződött kődobálással és bevert kávéházi ablakokkal, kirakatokkal.

A tél még csak egy hónap mulva jő el, de az aggasztó jelek már is megvannak.

Budapesten ismét megnyitják az ingyen kenyérboltot, sőt mint hirlik nem érik be azt egygyel, hanem fióküzleteket is állitanak fel.

Ugylátszik tehát, hogy ez már Magyarországon befejezett tény. Télen éhezünk.

Nincs erre egész Európa egy kulturállamában sem példa.

Sehol a kontinensen nem fordul elő, hogy egy ország bizonyos évszakok alkalmával 50—60.000 munkabiró és munkakerő embert ne birjon foglalkoztatni.

Ennek a, hogy ugy mondjuk, szégyenletes és gyalázatos állapotnak egyedüli oka pedig, hogy a magyar ipar csak nem akar megszületni.

A szó szoros értelmében agrár-ország vagyunk.

A földtől függünk mindnyájan.

Első sorban a földmivelő; azután a többi kereskedő, ügyvéd stb., akik a földmivelőtől függnek.

Ha a parasztnak nincs pénze, pang a kereskedelem.

Sajátságos, hogy még mindig nem akarják és nem tudják belátni, hogy igy ez nem mehet tovább. —

Sem főnemeseink, sem főpapjaink, sem egyéb tehetős embereink nem akarnak gyárakat, ipari vállalatokat alapitani.

Ott hever a holt tőke.

Pedig, ha befektetnék valamilyen ipari vállalkozásba duplán hozná meg gyümölcseit.

Először a vállalkozó jövedelme, üzleti haszna, másodszor pedig ezer és ezer, sőt mondhatjuk körülbelül ötven—hatvanezer nyomorgó, szükölködő embernek nyujtana munkát.

Feladata volna az államnak és a közigazgatási hatóságoknak is, hogy á közmunkálatokat mennél hamarabb, mennél előnyösebben és első sorban hazai vállalatokkal végeztessék el.

Ahelyett, hogy ezer haszontalanságokra, mint pl. a főváros lóversenyszubvencióra, vágy más városok szinekurákra és egyéb felesleges dolgokra pazarolnák az adófizetők drága garasait, dolgoztassanak és adjanak munkát annak aki kér.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter is értesülvén azokról a szomoru kilátásokról, amikkel a tél „kecsegtet", elrendelte, hogy a gyárak és egyéb iparvállalatok bőven látassanak el állami közmunkákkal, sőt szubvenciót is helyezett számos hazai vállalatnak kilátásba, annak fejében, hogy ezek ezért mentől több munkás embert foglalkoztassanak. (Negyven millió koronát fordit az állam vasipari munkákra szerk.)

Példát kellene venni Wittek osztrák vasuti miniszterről, aki az alatta álló magánvasutakat, mindeniket külön felkérte, hogy az osztrák gyárakban dolgoztassanak.

Bezzeg odaát van az ilyesmi iránt érzék.

Hány főnemes alapit ott ipari vállalatokat.

Nem mint nálunk, ahol mindenki jogásznak, miniszteri tisztviselőnek készül.

Sőt nemcsak, hogy régi földbirtokos köreink nem akarnak iparral foglalatoskodni, de ami kevésbbé érthető, még a kereskedő osztály is élénkebb vonzalmat tanusit a földbirtok iránt, mint az ipar iránt.

Hány gazdag kereskedő lesz földesur, hány vagyonos kereskedőember fekteti megtakaritott vagyonát földbirtokba.

Ha a régi földbirtokos osztály idegenkedése az ipartól, ha nem is megbocsáttató,

TÁRCZA.

A vén generális.

Irta: TORNAI SÁMUEL.

Az imént lefolyt választási mozgalom egyike marad a legnevezetesebb választásoknak. Nevezetes lesz mindig, nemcsak azért, mert egy uj aera kezdetét jelenti, amelyben nem a hatalom, nem az erőszaké lesz az utolsó szó, hanem azért is, mert gyökerestül tépte ki azt a szörnyeteget, melynek a neve korrupczió, s mely előbb-utóbb, ha csak a fejére nem hágtak volna, végveszedelembe juttatta volna a sokat szenvedett hazát.

A tiszta választás szent jegyében indult meg ez a törvényes választási aktus és hogy nem szült teljesen tiszta eredményeket, annak — az egyszer bátran elmondhatjuk — véletlenül nem Széll Kálmán az oka. Minden kezdet nehéz, mondják a szabadelvűek és vigan vesztegettek most is, mint előbb. Minden kezdet nehéz, mondották a klerikálisok és a kereszt szent jelét meggyalázva igyekeztek a zavarosba halászni.

A választás egyik nagy eredményét azonban abban láttuk, hoyy a nép félig-meddig felismerte a bolonditókat és igyekezett őket elkerülni. A másik nevezetes eredmény pedig az, hogy elbuktatta azokat, akik a régi, sötét korszakból maradtak vissza és kiüzte a nagyfejű baglyokat oda, a hová valók, a leplező sötét éjjbe.

Kimagasló esemény a nevezetes bukások között a Tisza Kálmáné Nagyváradon. Vajjon van-e valaki, aki nem tudja, ki volt Tisza Kálmán? azért mondjuk, hogy ki volt, mert Tisza Kálmán Magyarország egykori leghatalmasabb hirhedt miniszterelnöke, 15 éven át despotója, és a miniszterelnöki székből vaió letünése utan a szabadelvüpárt nagy közkatonája már csak a multé!

Nem menthette meg őt az sem, hogy 20 éven át képviselte ugyanazon kerületet, hogy egyetlen szavával-a hatalmas multban miniszteréket teremtett és adott át vagy a halhatatlanságnak, vagy az enyészetnek.

Tisza Kálmán, aki hontalanná tette Kossuth Lajost, most visszakapta a kölcsönt Barabás Béla révén, most őt tették hontalanná a nagyváradi polgárság Tisza Kálmánt, aki szegre akasztotta a bihari pontokat, saját régi választókerülete most oda akasztotta az elfelejtett elvek mellé a második szögre. Valóban „jól megérdemlt nyugalomba" ment a generális-közlegény, kinek harminczezer korona nyugdiját, sajnos, még most is fizeti az adózó polgárság.

Alig érkezett meg a császárvárosba (Bécsbe) Tisza Kálmán bukásának hire, az összes osztrák napilapok általános sirralommal törtek az égre. Ebből látható, hogy mi volt Tisza Kálmán — Ausztriában; akit ennyire elsirat az ellenség, az nem lehet jó barátunk: ha pedig jó barát, azok közül való, kikre nézve egyszer igy fohászkodott Istenhez a politikus: „Ments meg Istenem jó barátaimtól, az ellenségemmel elbánok magam is." Ebből megtudhatja minden magyar ember, hogy Tisza Kálmán kinek a szekerét tólta; a miénket-e, melyet mindig a mocsárban hagyott, vagy az osztrákét, kiknek utját mindig jóclőre kisimitgatta.

Ime Tisza Kálmán politikai pályafutásának ez csak egyik epizódja; ily előzmények után nen csoda, ha a független nagyváradi polgárság 30 évi politikai pálya után leteszi a nagy követ; azt a határkövet, mely hivatva van Tisza Kálmán politikai pályafutásának végét szegni.

Tisza Kálmánban nem a személy bukott el Nagyváradon. Az ő bukasában egy régi kor bukott el, az ő letünésében egy régi, elavult rendszer tünt le. Elbukott az a kor, hol az adózó polgár olyan vásári marha volt, akit adni-venni lehetett, mint a közönséges portékát; az ő bukásában letunt az a rendszer, mely elég aljas volt ennek a kornak romlottságát tovább vinni, tetézni azzal, hogy tobzodott az elvtelenségek tengerében és busás tantiémeket szedett ugynevezett „közgazdasági" tevékenységekért. Az a korszak, mely az ex lexxel képes volt arczulütni a magyar alkotmányt, s a mely ezzel a tettével rég megérett a politikai halalra.

de valamennyire mégis csak érthető, a kereskedő osztály eljárása megfoghatatlan.

Ne higyjék, hogy birtok-vásárlás által inkább e nép fiai lesznek.

Számos birtokos van, aki feleannyit sem tesz hazájának, mint egy dolgos, szorgalmas iparos, vagy kereskedő.

Itt azonban természetesen elegendő egy két vállalkozás.

Itt nem egyesekről van szó.

Segiteni csak egy nagy országos akcióval lehet.

Az pedig, hogy az első mozgalom oly magas helyről jött, Hegedüs Sándor felhivása a gyárakhoz, sejtetni engedi, hogy ez az akció küszöbön van.

A legveszélyesebb csalók.

Szegény nép, szegény nép! Mennyit kell küzködnöd, vesződnöd és mi a jutalmad érette? Élhetsz. A legjobb esetben élhetsz; — élhetsz szükölködések, nélkülözések közt, mert a tisztességes munka többet nem jövedelmez. Aki nem dolgozik, ne is egyék, tartja a közmondás, de vajjon aki dolgozik eszik-e? Többnyire igenis eszik, de ennél többre, az élet egyéb, legelemibb szükségleteire alig jut.

Kelletlenül érintjük ezt a thémát, mely csak fájdalmas kesergéssel tárgyalható. A sirva való vigadozást inkább másutt szereti keresni a magyar, ahol a teli kancsó mellett meg a czigány bus nótája hallata czifrább is, kellemesebb is a szomorkodás. Az esemény — sajnos — soha meg nem szünő, mindig ismétlődő tragédiája azonban folyton ujra meg ujra tollhegyre kényszeriti az olyan kines dolgoknak tárgyalását, melyekről hallgatni jó ujságnak nem szabad.

A magyar nép és vezetőinek legnagyobb leleményességére van szükség, hogy az egyre rosszabbodó gazdasági viszonyok mellett a megélhetés valahogy biztositva lehessen. A magyar gazda kora reggeltől késő estig dolgozik, hogy verejtékes munkája árán önmagát és családját fentarthassa, amit a tényeknek megfelelőbben igy lehetne kifejezni: hogy önmagát és hozzátartozóit az éhhaláltól megmentse. A régi maradiságnak, amelylyel hajdan, a mikor az anyaföld még bőven osztotta áldását, gazdáink hivalkodni szerettek, ma már vége. Minden ujitással — pedig van ám sok — lépést kell tartaniok, ha nem akarnak a kenyérért való küzdelembe a legyőzöttek sorsára jutni.

De ne higyje senki, hogy a már megszerzett keresmény a nép biztos tulajdonát képezi. Annyi veszély fenyegeti a könnyenhivő népet csalók és szélhámosok részéről, hogy keservesen megkeresett falat kenyere se biztos.

A legveszélyesebbek e csalók közül azok, akik a törvényes alakiságok betartása mellett fosztogatják a népet. Se szeri, se száma ezeknek. De ezek között is a legveszélyesebbek a csalárdul vezetett vidéki takarékpénztárak, melyekbe a szegény ember bizalomteljesen rakja néhány szájától megvont, összekuporgatott filléreit, hogy váratlan sorscsapások bekövetkezésekor koldusbotra ne jusson.

Ismét megbukott egy vidéki takarékpénztár. Összeomlott, mert belsejét szú ette, férgek szivták életnedvét, rablóbanda kiszipolyozta. A pénz, melyet a gazemberek a néptől elloptak, négy millió koronánál többre rug. Valóban, ha erre az ujabb esetre gondolunk, lehetetlen a gonoszteyőket a legcsekélyebb kiméletben részesiteni, ugy tartjuk, hogy a legkeményebb kifejezések is gyengék velök szemben. Le kell venni a keztyüt és puszta kézzel, durván kell nyulni ezekhez az egyénekhez, kik előkelő állásukkal, a beléjük vetett kö bizalommal rútul visszaéltek.

Nem tudunk sajnálkozni már azokon az egyéneken sem, kik amaz ürügy mögé rejtőzködnek és becsületöket meg a közönség rokonszenvét hiszékenységük hangoztatásával akarják megmenteni; akik világgá kürtölik, hogy bünük nem egyéb, mint hogy az ellenőrzésük, felügyeletük alá rendelt közegek hü sáfárkodásában feltétlenül biztak. Azt kell ezektől kérdeznünk, nem követtek-e el nagyobb bünt, mint azok, akik tényleg loptak? Nem azért választották-e őket a felügyelő-bizottságba, hogy az intézet egész ügykezelésére felügyeljenek, minden ténykedését ellenőrizzék? Vagy azt hiszik, hogy csak azért választották őket a felügyelő-bizottságba, azért ruháztak reájuk ilyen felelősségteljes tisztet, hogy feltétlenül bizzanak az igazgatóságban és hivatalnokaiban, azért huzzanak fizetést, hogy a mikor beáll az elmaradhatatlan válság, ők álljanak félre és kiálthassák: Igazatok van, szegény emberek, ezek az igazgatók csakugyan nem érdemelték meg sem a ti, sem a mi bizalmunkat.

A legnagyobb hiba a vidéki pénzintézetek ügykezelésének ellenőrzésénél abban rejlik, hogy a felügyelő-bizottságba oly egyéneket választanak, akik az ügykezeléshez semmit sem értenek. ahelyett azonban komasági viszonyban állanak az igazgatóság tagjaival.

Sajog a szivünk valahányszor a kisczelli, soproni épitő- és földhitelbankhoz hasonló esetről értesülünk. Feljajdul a nagy csapás alatt az egész ország, mert mindenki arra a nagy szerencsétlenségre gondol, mely számos ártatlan, szegény embert ért. Amellett nem keveset árt az ilyen csalárd bukás a többi vidéki pénzintézetek hitelének. Okvetlenül kérdeznünk kell, meddig fog ez még tartani és nem lehetne-e véget vetni a vidéki pénzintézetek egynémelyikénél divó garázda gazdálkodásnak?

A vidéki takarékpénztárak reformjával már néhány éve foglalkozik a magyar kormány. Székely Ferencz, a budapesti „Belvárosi Takarékpénztár“ vezérigazgatója annak idején erre vonatkozólag praktikus és könnyen keresztülvihető reformok tervével lépett elő; Pósch Gyula, a „Magyar ipar- és kereskedelmi bank“ vezérigazgatója pedig a kormányhoz a legapróbb részletekig kidolgozott tervezetet nyujtott be, mely szintén a vidéki pénzintézetek reformjával foglalkozik és igen sok olyan adatot tartalmaz, melyek a gyakorlatban üdvösen értékesithetők.

Az ügy azonban még mindig tanulmány tárgyát képezi, bárha a viszonyok mielőbbi rendezését mód fölött sürgetik.

Talán a soproni bank esete siettetni fogja egy uj, a vidéki pénzintézetek reformjára vonatkozó törvény létesitését, a mivel sok szegény ember csekély vagyonát leketne biztositani.

Tisza Kálmán volt a letünt korszak napja, mely immár lesötétedett teljesen. Azelőtt megtetszelgett magának a szelid hold szerepében, elveszitvén fényességét; most azonban kihült, elaludt, elveszett minden fénye. Elveszett, mert az ő baljóslatu fényét elhomályositotta az ujonnan felkelt ragyogó nap, a tiszta választások egy uj korszak fénylő napjának csillogása.

Hiszen mily régen képviselte Tisza Kálmán Nagyváradot. Milyen lelkesedéssel, milyen kitartással választották meg régebbi választások alkalmával Diszőrség állott minden választó háta mögött, hogy helyesen szavazzon le Tisza Kálmánra. Hiszen emlékünkbe él még az a korszak (Bánffy-korszak), mikor karhatalommal vitték a vasuti tiszteket szavazni. És ezt nevezték szabad választásnak; ezt a komédiát hivták törvényes aktusnak.

Ime, a jesuitizmus megboszulta magát azon, aki mindig kétszinüen viselkedett. Nem mert szint vallani a fizetésjavitás kérdésében a nagyváradi állami tisztviselők előtt Hát szint vallottak az állami tisztviselők! Nagyváradon, ahol közel 800 állami tisztviselő van, felénél több leszavazott Tisza ellen, a többi pedig „véletlenül“ sehol sem volt található. Jótéteményt tettek tehát Tiszával, megtették tehát neki azt a kis szivességet, hogy most már zavartalanul élvezheti „csekélyke“ nyugdiját.

Tisza Kálmán, letüntél hát a szereplés szinpadjáról; Isten veled a soha viszont nem látásra! Legyen veled az a béke, amit 15 éves basáskodásod alatt küztél a magyar polgárok szivéből. Talán akad majd valamely kormány, mely állami ellátást fog neked adni — a muzeumban; ahol ha meglát a késői kor gyermeke, igy fog felkiáltani: „Ime egy ember, ki generális volt és közlegény lett; aki vezére és szolgája volt egy korszaknak és akit elsöpört az uj idők szellője!“

A vén generális után eltünt a régi gárda is. Hova lettek, hova tüntek a régi, sötét korszak egetverő nagyságai? Ők, akik alvezérek voltak, de azért vezéri tekintélyt és fizetést arrogáltak maguknak; ők, akik mindig szerényen közemberek voltak, de mindig élén állottak — a korrupczionák. A gárda meg nem adta magát, de meghalt! Meghaltak, megsemmisültek, eltüntek abba az ösvénylő messzeségbe, ahonnan nincsen feltámadás, ahonnan nincsen visszatérés. A régi, sötét korszak emberei következetesek maradtak önmagukhoz; küzdöttek fekete vértezetükben, sötétséget prédikáltak, hogy felhőkkel elboritsák a fölkelő napot

De a nap diadalmasan bontakozott ki a felhők közül és aranyos világát szerteszórta az egész földre. És annál könnyebb volt ez, mert a hatalmas „Szél“ segitette a felhőket elüzni.

És szertezüllöttek a sötétség lovagjai: Gajári Ödön, Arányi Miksa, Tolnai Lajos, Benke Gyula, Bessenyei Ferencz, Crausz István. Lánczy Leó, Láng Lajos, Mezei Mór, Rosenberg Gyula, Országh Sándor, Polyák Béla, Psik Lajos, Sámuel Lázár, Szabó Imre, Várady Gábor, Radocza János, Ráth Péter, Matlekovics Sándor, Szinnyei Merse Pál, Molnár Béla, Egyedi Arthur, Zeyk Gábor, Lévai Lajos, Légrády Károly. — Megjegyzendő, hogy az utóbbi szintén egyik nagy embere volt közéletünknek... legalább azt állitotta róla egy fővárosi kormánypárti napilap; (Légrády? Hát ki mondta, hogy nem az — volt? . . .) ezek a Tisza-gárda hires emberei, a Bánffy hirhedt kormány egykori csatlósai, a kiknek minden hatalom jó volt, mely a husos fazekakat kezében tartotta. A sötétség zászlóvivőit ime elérte az, ami ellen nincs orvosság: a politikai halál! Küzdöttek, elhultak és sirjaikon a béke szép kék virágának szirmait ringatja az enyhe szél.

Ideje volt; a harcz után pedig, mikor a béke szent jegyében kezdődik egy uj, tiszta korszak, kell, hogy boldogság áradjon a magyar nemzetre! Kell, hogy az eltévelvedettek feletti halotti tor, keresztelője legyen az ujonszülött boldog időknek!

HIREK.

— **Halottak napja.** A keresztény világ nov. 1-én gyászünnep megülésével rója le kegyeletét elhunyt kedvesei iránt. Megnépesül ilyenkor a halottak szomoru birodalma, a temető, hullámzó embertömeg jár-kél a sirok között, megszámlálhatlan gyertyafény kisérteties világitásban ragyogja be a holtak örök nyugodalmának helyét. A fényes, ragyogó, kisérteties világitás kialudtával ujra mély csend honol a temetőkben, visszanyeri régi képét ismét a halottak birodalma.

— **Megyebizottsági tagok választása** lesz folyó hó 12-én, mint azt mar jeleztük is lapunkban. A vármegye területén 150 tagot választanak. A kis-czelli járás tesületén választanak: Kis-Czell 2, Jánosháza 1, Pálfa 1, M.-Gencs 3, Vönöczk 3. Jelöltek Kis-Czellben: Nagy Antal n.-dömölki jegyző, Pálovits József vbiró. Jánosháza: Lendvay Sándor biró. Pálfa: Illa Antal plébános és Somogyi László földbirtokos. M.-Gencsen: Nunkovich Dénes, Meicz Antal, Gömbös Elek. Vönöczkön: Nagy József kis czelli közjegyző. Kiss Samu, Ostffy Lajos.

— **A községi virilisták** névjegyzéke folyó hó 1—6-ig közszemlére van kitéve a városházánál, hol a hivatalos órák alatt megtekinthető és az esetleges felszólamlások beadhatók.

— **A takarékos igazságügyminiszter,** Plósz Sándor dr, igazságügyminiszter szörnyen takarékos ember lehet. Magyarország legszegényebb kaputos népségén, a dijnokokon szándékozik a kegyelmes, méltóságos, nagyságos és tekintetes urak nem éppen csekély összegre rugó nyugdiját és fizetését, mely államháztartásunkat erősen sujtja, legalább részben is rendezni. Közel ezer dijnokot bocsátanak el az állam szolgálatából az év végén, állitólag azért, mert nincs reájuk szükség. A győri kir. itélőtábla területén 131 dijnok szájából veszik ki a nyomoruságos kenyeret. E szánandó emberek között nem egyet ismerünk, akik 15—20 év óta huzzák az állam igáját és most, öregségükre, minden kárpótlás nélkül mehetnek a szélrózsa minden irányában. Kegyelmes Miniszter Ur! Ne alant tessék kezdeni a takarékosságot, hanem felülről.

— **Házasság.** Az alábbi családi értesitőt vettük: Hainzmann János a „Sabaria« szalloda tulajdonosa és neje, Házas Ilka, örömmel tudatják leányuknak, Hainzmann Micinek. Lingauer Albin hirlapiróval folyó évi november hó 6-án a helybeli ág. evang. templomban történendő egybekelését. — Lingauer Ferencz m. kir. pénzügyőri tanácsos és neje, Leéb Berta örömmel tudatják fiuknak, Lingauer Albin hirlapirónak, Hainzman Micivel folyó évi november hó 6-án a helybeli ág. evang. templomban történendő egybekelését.

— **Fogház-őr áthelyezés.** A győri kir. főügyész Marosits István kis-czelli kir. járásbirósági fogház-őrt a szolgálat érdekében Szombathelyre helyezte át; helyette Németh Pál szombathelyi fogházőrt nevezte ki.

— **Halálozás.** Gazda Gusztáv jánosházai nyug. tanitó hosszas betegeskedés után f. hó 26-án reggel 38 éves korában Jánosházán jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemei a közönség nagy részvételével, f. hó 27-én d. u. lett örök nyugalomra téve. Az elhunytat számos tanitványain és barátain kivül öreg édesatyja és nővére gyászolják. Nyugodjék békében!

— **Bicskázó iparossegédek.** Mult vasárnap az esti órákban a „Magyar Király« szálloda előtt egy szabósegéd bicskával sulyos sebet ejtett mulató pajtásán, egy hentes-segéden, kit ápolás végett a közkórházba vittek be.

— **A pálinka áldozata.** Sőggös Vendel nemesmagasii földmives arról volt ismeretes a faluban, hogy nálánál senki jobban nem tudta üritgetni a pálinkás-flaskókat. A pálinkaivásban olyan rekordot ért el, hogy e tekintetben vele versenyezni senki sem tudott. Egy ily pálinkaivási versenynek lett azután az áldozata Sőggös a mult szombaton. Egy felsővidéki malaczkereskedő vetődött a mult szombaton a nemesmagasi-i korcsmába. Sőggös épp ott volt és a malaczkereskedőt pálinkafizetésre szólitotta föl Óhaja teljesült, amennyiben a malaczkereskedő 18 liter pálinkát és fél liter bort fizetett Sőggösnek, mit az hamarosan be is kebelezett. Teljes gőzerővel indult hazafelé Sőggös, de alig hagyta el a korcsmát, összeesett az utczán és pár percz alatt meghalt.

— **Vasuti karambol.** A kis-czelli vasuti állomáson mult szombaton a reggeli órákban hibás váltóállitás miatt az 1368. számu tehervonat a kijáratnál egy tolató mozdony kocsijába ütközött. Az összeütközés következtében a tolató vonat mozdonya és két kocsijá kisiklott. Eltörött egy sin is. A kisiklás következtében a déli személyvonatoknál az 1311. és 1304. számut, az utasok átszállásaval folytatháttak utjokat.

— **Becsületes megtaláló.** Gelencsér József kis-czellli iparos neje hétfőn a sárvári vásárra menet, kocsijáról egy zsák czipőt és csizmát vesztett el nem messze a nemes-dömölki gőzmalomtól. Az elvesztett zsák lábbelit a gőzmalom fütője találta meg, ki azt hiány nélkül kézbesitette a tulajdonosnak.

— **Him-páva** gyönyörü tollazattal jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

— **Tolvaj cselédleány.** Horváth Ernő csöngei földbirtokostól még szeptember hó folyamán elloptak lakásáról egy darab 100 frtos bankjegyet. A csendőrség meginditotta a nyomozást, de eredményre nem vezetett. A mult héten a hosszas nyomozásnak annyiban lett meg az eredménye, hogy Hérics Liza kenyeri illetőségü cselédleányt, aki Horváth földbirtokosnal szolgálatban állott, ott legutóbb málnaszörpöt lopott. A nyomozást vezető csendőrség a 100 frtos bankjegy tolvajának, a körülményekből itélve, Hérics Lizát tartja.

— **Zsebtolvajok** működtek mult heti országos vásárunkon és fáradozásukat siker is koronázta. Ugyanis Reich Imréné és Neuhauser Imréné urnők zsebéből is kilopták a pénzt, a két zsebből mintegy 18—20 koronát emeltek el.

— **Zsuppot lopott** Matits Lajos jánosházai lakos f. hó 29-én Jánosházán Magdics Rudolf vendéglőstől 24 kéve zsuppot lopott el; azonban a lopásra reájöttek és a csendőrségnek átadták.

— **Arczképes vasuti igazolványok.** Az állami alkalmazottak féláru vasuti menetjegyek váltására jogositó arczképes évi igazolványainak a következő évre való érvényesitése gyakran kisebb-nagyobb késedelemmel szokott járni, a minek oka abban rejlik, hogy az érdekelt hivatalok alkalmazottaik arczképes igazolványait többnyire az előző év utolsó hónapjában küldik a m. kir. államvasutak igazgatóságához, ami által torlódás támad és a munkálkodásban zavart idéz elő. Éppen ezért a m. kir. államvasutak igazgatósága felhivja az érdeklődő hivatalokat, hogy a hivatalfőnökök, kir. főigazgatók és tanfelügyelők a kerületeik arczképes igazolványait gyüjtsék össze és legkésőbb november hó folyamán küldjék be a m. kir. államvasutak igazgatságához, hogy azok még a karácsonyi ünnepek előtt érvényesitve visszaérkezhessenek.

— **A törzsasztal** Budapest egyik ismert törzsasztalánál estéről-estére a legkedélyesebb módon esipkedik egymást a társaság tagjai. Floridor a sokat csudált hősszerelmes, a nők kedvencze, utóbbi időben feltünően lehangolt. „Floridor szerelmes!“ suttogják a bankár leányok. „Az igazgató nem ad már előleget!“ jegyzi meg egy asztaltársa, egy másik pedig felajánlja pénzestárczáját a müvésznek, aki kapva kap rajta; de ezt átvéve, csak tátongó ürességet talál benne. Igy megy a heczczelődés napról-napra. Floridor komor arczán sötét gondolatok mély barázdát szántanak. Senki sem tudja megfejteni Floridor rossz kedvének okát. Legjobb barátai sem. A titok fátyola azonban nemsokára fellebben. Egyik barátja véletlenül látta, hogy egy délelőtt komoly ábrázattal hagyta el egy ismert bankház ülethelyiségét. Ahá! Tehát tőzsdén játszik? Avagy sorsjegyeket vásárolt? . . . Ettől a naptól fogva nem volt nyugta és ő csak annyit mond a csipkedésekre: „Szerencsecsillagom elhagyott!“ Állandóan rosszkedvü, morozus Gyengéden vigasztalják, de hiába. Egy este azután egy premiéren oly tüzzel játszta el szerepét, hogy hasonló hatást még nem ért el müvészetével. Barátai ünnepelték. Bankettet rendeztek tiszteletére. Folyt a pezsgő és a beszédek árja. A kedélyek hulláma magasra csapott, midőn Floridor egyik barátja a következő beszéddel üdvözölte a müvészt: „Nos kedves barátunk most már mindig jókedvü lehetsz és nyugodtan alhatsz, mert Töröknél megütötted a főnyereményt!“ És csakugyan a háttérben Török A. és Társa bankháza (Budapest, V., Váczi-körut 4.) két küldötte jelent meg, kiket a müvész hálából a lakomára meghivott. Most már nemcsak a müvészt, hanem a szerencsés bankházat is lelkes szavakban ünnepelte a jókedvü társaság.

— **Minta-háztartás.** Feleség: Még mindig nem találtad meg a szoptató-üveget?

Tanár: (a könyvei közt az állványon kutatva): Az már megvan, de most meg a gyermeket hánytam el valahová.

Feleség: No ne keresd, itt van a pólyával együtt a papirkosárba.

2507/1901. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

Dr. Porkoláb Mihály kis-czelli lakos végrehajtatónak, Mór Istvánné szül. Tompa Zsuzsanna nemes dömölki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 kor. tőkekövetelés és ennek 1900. évi márczius 22. napjától jár 7% kamatai 30 kor. 30 fillér perbeli, 20 kor. 60 fillér végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 14 kor. 30 fillér és a még felmerülendő kö.tségeknek kielégitése végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. § a alapján és a 146. §-a értelmében a kis-czelli kir. jbiróság területén levő a nemes-dömölki 202. sz. tjkvben A. † 143. hrsz. alatt foglalt ingat. Mór Istvánné Tompa Zsuzsánnának 4/8-ad résznyi illetőségére 760 kor. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül:

1901. (ezerkilenczszázegy) évi november hó 23. (huszonharmadik) napjának délelőtt 9 órája

a kis-czelli kir. jbiróság, mint tkvi hatósághoz tüzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 76 koronát bánatpénz fejeben a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt 30 nap alatt, a masodikat 60 nap alatt, a harmadikat 90 nap alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvihatóságnál és Ns.-Dömölk községházánál tekinthetők meg.

Miről az érdekeltek értesittetnek.

Kis-Czell, 1901. évi szept. hó 11.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvvi hatóság.

Dr. SZABÓ, kir. jbiró.

Eladó méhek.

Eladó **11 kas anyaméh** igen gazdagon megrakva mézzel. Venni szándékozók bővebb értesitést nyernek a tulajdonos

Vági Jánosnál

Nemes-Dömölkön.

u. p. KIS-CZELL.

Alma-eladás.

Igen szép, válogatott

téli alma

kapható 100 kilogrammonkint

20 korona áron

Bárdossy Imre

földbirtokosnál

2—3 **Alsó-Mesteri.**

Rendkívüli szerencse

BIHARI EDE

főrudájában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötte

600,000 kor. a 63636. számra

600,000 kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk!

egy sorsjegyet vásároljunk, per

SZERENCSE-NAPTÁR

Ki van a szerencsén?

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

egy nyolczad (1/8)	—.75 frt v. 1.50 kor.	egy negyed (1/4)	1.50 frt vagy 3.— kor.
egy fél (1/2)	3.— „ „ 6.— „	egy egész (1/1)	6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvéttel vagy a betétösszeg előzetes bekuldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékiem. A hivatalos nyeremenyjegyzéket huzás után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi november hó 10-ig.

alólirt szerencsés főelárusitóhoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utcza 14. sz.

Tüzifa- és kőszéneladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a téli idényre nagy raktárt tartok: **száraz tüzifából, ajkai. wiesi, kőflachi** és **porosz kőszenekből** és a legjutányosabb napi árakon bocsátom forgalomba.

Tisztelettel

Altstadter József

(3—20) **Kis-Czell.**

699/1901. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a kis czelli kir. járás biróságnak 1900. évi V. 305. számu végzése folytán dr. Porkoláb Mihály kis-czelli ügyvéd felperes részére Horváth József és neje kis-kócski alperes ellen 475 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt biztositási végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 647 koronára becsült ingóságokra a kis-czelli kir. jbiróság V. 305/4. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégitési jogot nyertek volna Kis Kócskön leendő megtartása határidőül **1901. évi november hó 12-ik napjának d. e. 9 órája**

kitüzetik, a mikor a biróilag lefoglalt 1 ló 1 sertés, gazdasági eszközök, 1 járgány cséplő gép, 4 drb. szarvasmarha s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükségesetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégittetéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Kis Czell, 1901. évi okt. hó 20.

VÉGH KÁLMÁN, kbvltó.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE:

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő

		Korona
	jutalom	600000
	nyer. á	400000
	„ „	200000
	„ „	100000
	„ „	90000
	„ „	80000
	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000	nyeremény-jutalom osszegben	3.160,000

Az összes nyeremények 5 napja alatt kisfizetnek

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk Öt és félmillió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka az mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára ujból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre sorsjegy **50,000** pénznyereménynyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az eredeti sorsjegyek tervszerü árai az I. osztályhoz

egy nyolczad	(1/8) frt	— 75	vagyis	1.50	korona
egy negyed	(1/4) „	1.50	„	3.—	„
egy fél	(1/2) „	3.—	„	6.—	„
egy egész	(1/1) „	6 —	„	12.—	„

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük szét Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a **nyeremenyhuzások már nov. hó 21. és 22-én** lesznek, azonnal, de legkésőbb

bizalommal hozzánk küldeni.

TÖRÖK A. és TSA [illegible] Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

IV. Váczi-körut 4. IV. Muzeum-körut

VI. Erzsébet-körut 54

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TSA. uraknak Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. sz. osztálysorsjáték ered. sorsjegyet hiv. tervezettel küldeni

) [redacted] i körom (

Az ö-zeget ..... kor.) postautalvanyunyal küldöm (A nem tetsző törlendő.

) mellékelem bankjegyekben (bélyeg) (

Pontos czim

Nyomatott a kiadó „Vorosmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.